

Dit blad ligt ter raadpleging en lezing op de leestafels der Oost- en West-Indische Mailbooten en der voornaamste Sociëteiten, Hotels, Café's en Leesinrichtingen, zoowel hier te lande als in Oost- en West-Indië.

HET KOLONIAAL WEEKBLAD

ORGAAN DER VEREENIGING

OOST EN WEST

Oppericht door Kolonel G. E. V. L. van Zuylen, 21 Maart 1900.

Het Koloniaal belang is een algemeen Nederlandsch belang.

KANTOREN:

HOOFDBESTUUR. } HEULSTRAAT 17, DEN HAAG
INLICHTINGDIENST } TELEF. 4519. POSTGIRO 14574

ADMINISTRATIE VAN HET „KOLONIAAL WEEKBLAD“
HEULSTRAAT 17, DEN HAAG. - TELEFOON 4519. - POSTGIRO 14574

Voor Administratie en Verandering van Woonplaats wende men zich in Nederl. tot den Administr.: HEULSTRAAT 17, Tel. 4519. Postgiro 14574, in Ned.-Indië tot den Hoofdvertegenw. te SOEMENEP (Madoera) Mr. K. FAUSER. Voor Advertentiën tot de DRUKKERIJ TEN HAGEN, NOBELSTRAAT 20. Tel. Interc. 1987*. Postgiro No. 17260, beiden DEN HAAG.

MEDEDEELINGEN of INGEZONDEN STUKKEN

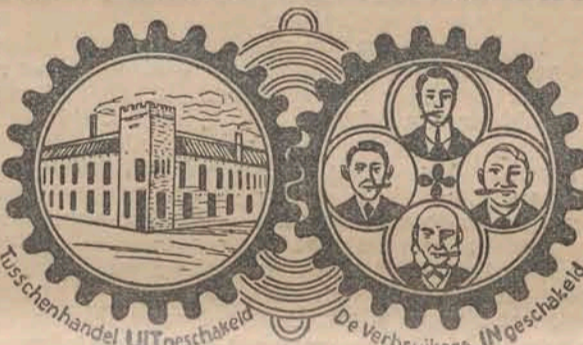
moeten worden geadresseerd en gezonden aan de Redactie, HEULSTRAAT 17, DEN HAAG.

Fa. Wed. A. VAN GEMERT & Zn. - Havana-Sigarenfabrieken-BEST (N.-Br.), Holland

EENIG ADRES VOOR LEVERING VAN SIGAREN RECHTSTREEKS AAN PARTICULIEREN

Het succes, dat wij reeds jaren hier in Holland hadden door onze sigaren rechtstreeks te verkoopen aan de Verbruikers en dat wij door onze aanbiedingen hier in Holland dikwijls ook vele bestellingen ontvingen voor het leveren van sigaren aan familieleden of bekenden in Ned.-Indië, hebben ons op het idee gebracht aan de Particuliere Adressen in Ned.-Indië op dezelfde wijze onze offerte in te zenden, als wij in Holland doen.

Al onze Afnemers zijn overtuigd, dat de sigaren, welke door ons tegen fabrieksprijzen worden afgeleverd, zeer concurrerend zijn, daar elke tusschenhandel wordt uitgeschakeld en de winsten, welke de tusschenhandel zou maken, den verbruiker ten goede komen, bedragen voor Holland 25 à 30 %. Nog belangrijker is zulks voor H.H. Rookers in Ned.-Indië, daar niet alléén Reizigers en Tokohouders (in Holland Winkeliers), doch ook IMPORTEURS worden uitgeschakeld, indien men

zell z'n sigaren rechtstreeks gaat importeeren. Door Uwe benooidige sigaren rechtstreeks van onze fabriek te betrekken, zult U zich minstens 40 pCt. bevoordeelen. Wij raden U daarom aan eene proef te nemen met ons fabriekaat en zijn wij ervan overtuigd, dat U geregeld afnemer van onze sigaren zult worden.

Blijvende relaties te winnen is ons doel en garanderen wij U steeds prompte bediening en onovertroffen kwaliteit.

Tracht steeds met Uwe Vrienden en Kennissen eventueele bestellingen te combineeren om aanspraak te kunnen maken op punt 2 onzer leveringsvoorwaarden waardoor U 7 pCt. korting kunt genieten van het factuurbedrag.

VRAAGT ONZE GEILLUSTREERDE PRIJSCOURANT No. 4, WELKE GRATIS EN FRANCO WORDT TOEGEZONDEN

INHOUD: Internationale Samenwerking op Bibliographisch gebied. — Onze Regeering in Indië. — Een en ander over Oud-Batavia. — Kunst, Kunstnijverheid en Huisvlijt. — Van Week tot Week. — Persoverzicht uit de Ind. Bladen en Tijdschriften: Uit de Eur. Pers. Uit de Inl. Pers. Uit de Chin. Pers. — Literatuur-Overzicht. — Suriname. — Curaçao. — Uit den Verren Vreemde. — Mededeelingen. — Mutaties van 19 tot 25 December 1923.

DEN LEDEN wordt beleefd doch dringend verzocht, bij adresverandering hiervan ten spoedigste mededeeling te doen: in Nederland aan den Heer Administrateur der Vereeniging, Heulstraat 17, Den Haag; in Indië aan den Hoofdvertegenwoordiger, den Heer Mr. K. FAUSER, Soemenep (Madoera).

Voor de Tropen
is het beroemde merk
„His Master's Voice“
GRAMOPHONES en PLATEN onmisbaar! De grootste Componisten: PUCCINI, LEONCAVALLO, MASCAGNI, REIJER, SAINT-SAËNS, EDWARD ELGAR, MASSENET, enz. raden U in hunne attesten aan, uitsluitend DIT merk aan te schaffen als het hoogst begaafde kunstwerk der volmaaktheid.

De grootste Artisten op vocaal en instrumentaal gebied verleen hunne medewerking.

ALLEENVERKOOP te 's-Gravenhage bij
WILLEM SPRENGER
Agent der Gramophone Comp. Ltd.
PASSAGE 46 TEL. H. 3778

Old England
NIJMAN & PHILIPS
LADIES' AND GENTLEMEN'S TAILORS
COOLSINGEL 129 — — — ROTTERDAM

BEZUIDENHOUT-GARAGE
Telefoon B. 344
Luxe Auto Verhuur-Inrichting
Nette Bediening - Taxi Prijzen
Bezuidenhout 42

BESCHIKBAAR.

INDISCHE UITRUSTINGEN
VOORDEELIGST ADRES:
AU BON MARCHÉ
A. DE VRIES & ZONEN
AMSTERDAM
ROTTERDAM
DEN HAAG
UTRECHT
BAARN

A.H.I.T.
Het ALGEMEEN HAAGSCH INSTITUUT VOOR TANDHEELKUNDE (A.H.I.T.) te 's-Gravenhage, Piet Heinstraat 2a, Telefoon M. 4580, is onweerlegbaar de meest moderne en beste inrichting in Europa voor de behandeling van mond- en tandziekten. De behandeling geschiedt uitsluitend door bekwame tandartsen-specialisten, onder leiding van tandarts Alex Mertens. Lage Tarieven. De gedrukte tarieven zijn kosteloos aan het Instituut verkrijgbaar, hetwelk geopend is alle werkdagen van des morgens 8.30 uur tot des avonds 10 uur, behalve van 6—7 uur. Zondagsmorgens van 10—12 uur.

Lunchroom
DE OUDE VETTE HEN
DEN HAAG bij het Stadhuis

Semarangse familieverhoudingen rekening zal moeten worden gehouden.

In het ressort van Demak zijn uitgestrekte rijstvelden en is de nijverheid gering, zoodat het volk in hoofdzaak is aangewezen op de uitkomsten van den landbouw.

Waar de rijstkultuur afhankelijk is van eene goede irrigatie, daar is het te betreuren dat die niet volkomen in orde is en de toestand van 's lands finantiën niet toelaten de bestaande goede bedoelingen te verwezenlijken.

Op bepaalde tijdstippen teisteren overstromingen het district, welke verwoestingen aanrichten, die later moeilijk te herstellen zullen zijn.

De toestand der wegen laat tengevolge van de waterregeling te wenschen over.

Die wegen liggen lager dan de sawahs, een toestand, die bij betere aaneensluiting van volk en Inlandsch bestuur kan worden verbeterd.

Vele zaken in de kampongs vragen eene rechtvaardige oplossing en de Resident hoopt dat de hooge en lagere ambtenaren, naast zijn bestuurssteun, waarop kan worden gerekend, den Regent allen bijstand bij de uitoefening van zijn werk zullen verleen.

De gedurende een negen-tal maanden verlaten Kaboepaten van Demak is gelukkig thans opnieuw bewoond en de pendoppo daarvan zal wederom de gebruikelijke plaats worden van bijeenkomsten, welke, naar de Resident hoopte, tot geluk zouden strekken, niet alleen van het land, doch ook van den Regent en van zijne familie.

Na de rede van den Resident, sprak de assistent-resident van Demak namens de ambtenaren en ingezetenen en heette den Regent welkom in zijne nieuwe functie, welke hooge eischen aan hem zou stellen, in aanmerking genomen het feit dat, niettegenstaande een overvloed van beschikbare rijstvelden, de inheemsche bevolking van Demak gaarne uitzwermt tengevolge van de bestaande gebrekkige irrigatie, van den slechten toestand, waarin de wegen verkeerden, zoodat aan het gebrek aan aaneensluiting, welke bij het volk valt waar te nemen.

Hij hoopte dat de eigenschappen van hoofd en hart van den Regent tot nut zullen strekken van allen.

De Regent dankte in de eerste plaats het Bestuur voor de geuite welwillende woorden, voor het in hem gestelde vertrouwen en den assistent-resident voor den hem toegezegden steun.

Ook dankte hij alle aanwezigen voor hunne tegenwoordigheid.

Waar het volk nieuwe regelingen vroeg in het belang van zijn levensbestaan, en de politieke rechten van vereniging en vergadering noodig had, daar hoopte hij, met opzien tot het hooger Bestuur, een voorganger van het volk te zijn langs regelmatige banen.

Nadat de Regent van Keboemen, broeder van den Regent van Demak, en verschillende inlandsche ambtenaren nog hadden gesproken eindigde de plechtigheid met den gebruikelijken kniekus.

(„Pewartia Soerabaja”, 22 Aug. 1923).

UIT DE CHINEESCHE PERS.

Diefstal van een kostbaar Buddhabeeld te Peking.

In de „Pewartia Soerabaja” van 18 Augustus 1923, schrijft men met betrekking tot dit onderwerp, dat reeds zoo dikwijls in de Nieuwsbladen de aandacht werd gevestigd op de diefstallen van hoogst waardevolle voorwerpen, welke werden bewaard in den Kraton van het Keizerlijk Paleis te Peking, dat in het zoogenaamde verboden gedeelte van de stad is gelegen.

De gezamenlijke waarde dier gestolen voorwerpen, welke door dieven, uit winstbejag, aan vreemdelingen werden verkocht, is zeer aanzienlijk, doordien geen prijs voor die vreemdelingen te hoog werd geacht om in het bezit te komen van de voorwerpen, waarin zij het hoogste belang stelden.

Tot heden zijn van die herhaalde diefstallen nog nimmer de daders gevat.

Toen, nu eenigen tijd geleden, met opzet brand in den Kraton werd gesticht door personen, die bij den Ex-Keizer zeer goed bekend zijn, was daarbij het doel, niet alleen om zich meester te maken van tal van kostbare opbewaarde voorwerpen in het Paleis, doch ook om het onderzoek moeilijk te maken en de hoeveelheid der goederen te bedekken.

En nu wordt in de „Shun Pao”, welk nieuwsblad te Shanghai wordt uitgegeven, wederom melding gemaakt van diefstal van een kostbaar Buddhabeeld, aan welk bericht het navolgende werd ontleend.

Het ontvreemde beeld van steen is genaamd „Giok Hoet”, naar het waardevolle Giok-materiaal, waarvan

Zeehaboe's en Jongens

beschikbaar. 203

Te bevragen in „PERSINGGAHAN”

Advies Bureau en Tehuis voor Nederl.-Ind. Bedienden v. Boetzelaerlaan 2 - Tel. Sch. 248

het geheel is vervaardigd en werd bewaard in het Thoanshiapaleis, dat één der paleizen is in het verboden gedeelte der stad.

Het kan niet anders dan dat de gissing, dat het voorwerp gestolen moet zijn, juist is, want hoe is het mogelijk dat een beeld van grooten en zwaren omvang, als waarvan hier sprake is, zonder medeweten van de paleiswacht, kon worden medegevoerd.

Niet alleen dat het vervoer van binnen naar buiten het Paleis een groot aantal menschelijke arbeiders vereischte, doch er moet ook een groot aantal uren mede gemoeid zijn geweest.

De waarde van het beeld is zóó groot dat men mag veronderstellen dat geen stadsbewoner den prijs er van kan betalen, terwijl de schrijver, met dat feit rekening houdende, durft beweren dat het voor de bevoegde autoriteit niet moeilijk moet vallen om te weten te komen de plaats, waar het beeld thans is.

Herhaaldelijk zijn pogingen in het werk gesteld om het beeld, waaraan eene geschiedenis verbonden is te koop, doch te vergeefs.

Omtrent de wijze, waarop het beeld te Peking is gekomen, vertelt het verhaal, dat, tijdens de Bwantjing Dynastie, één of 2 jaar vóór het jaar 1300 Soet er een zoon van een hooggeplaatst ambtenaar was, die zijn hoofdhaar had afgeschoren, als bewijs dat hij Hweeshio d.i. Buddhapriester was geworden en zich in de bergen aan meditatie wilde overgeven.

Het was in Mongolië dat hij in zijn afzondering een groote Gioksteen aantrof, welke op zijn bevel naar een Chineesche stad werd gebracht, en die aldaar, na een arbeid van 3 maanden in een Buddhabeeld (Giok Hoet) werd veranderd.

Toen in de Keizerlijke omgeving daarvan werd vernomen, gaf Prins Khing aan den eigenaar van het beeld last dat dit aan den Keizer zou worden toegezonden, waartegen geen bezwaar bestond mits zijn verzoek, om als tegenprestatie van de Vorstin Moeder Tjoe Hie een stel Kiem Kong King-boeken te mogen ontvangen, werd toegestaan.

Uit die boeken n.l. kon Buddha's wijsheid worden geput.

Nadat het verzoek was ingewilligd, had het vervoer via Tientsin naar het Thoanshiapaleis te Peking plaats en werd aan het beeld alle eer bewezen.

Met betrekking tot de kwaliteit van het materiaal, waarvan dit Giok Hoet-beeld is gemaakt, wordt gezegd, dat deze Gioksteen, afkomstig uit eene groote rivier uit de provincie Sienkiang, fraaier is dan die, welke elders in China wordt aangetroffen.

Het hoofd van het beeld droeg een hoofddekseel in den vorm van den Indischen kopiah dat den naam van Ngo Hoa Koan draagt.

Het was geheel en al versierd met echt goud en tal van groote en kleine briljanten, terwijl geheel bovenaan een moestika was geplaatst.

De hals van het beeld droeg een ketting van kostbare paalen.

Zooewel het waardevolle hoofddekseel als het paariencollier zijn reeds lang verdwenen, zoodat thans alleen het beeld is ontvreemd.

Een Japanner moet er 300.000 dollar voor hebben geboden.

Eén der bewakers van het beeld in het Paleis heeft verklaard dat een paar jaar geleden een rijke Amerikaan, tevens verzamelaar van oude voorwerpen en curiositeiten, bij zijn bezoek aan het Paleis, verzekerde dat deze Giok Hoet het fraaiste beeld was dat hij ooit had gezien en een niet te schatten geldswaarde vertegenwoordigde.

Literatuur-Overzicht.

Prof. Went over zijn Surinaamsche reis.

In het Dec.-Nr. van het Vakblad voor Biologen schrijft, volgens de N.R.Ct. Prof. Dr. F. A. F. C. Went eene belangrijke verhandeling, getiteld: Enige voorloopige mededeelingen over diens reis naar Suriname in den zomer van 1923”. Op 23 Juli vanuit Paramaribo vertrokken, was wel het hoofddoel van den tocht: het bezoek aan de Raleigh-vallen en een onderzoek ter plaatse naar de vertegenwoordigers der Podostemonaceae-planten, welke uitsluitend in watervallen leven. Meer dan vroeger kwam schr. onder den indruk van de buitengewoon eigenaardige groeiplaatsen van deze planten; maar ook is gebleken, dat de verschillende soorten in de watervallen heel regelmatig gerangschikt zijn en wel steeds op dezelfde wijze. Daarna bezocht Prof. W. o.a. de Voltzberg met zijn machtig oerwoud beneden, terwijl de berg zelf een kale granietrots is, waarop alleen eenige tropische xerophyten willen groeien. Verder bracht schr. o.a.

BESCHIKBAAR.

Om goede zaken te maken

is het noodig goede waar te leveren. Doch het publiek moet weten dat gij die levert. Dat bereikt gij alleen door goede en voortdurende reclame.

GEBRUIK DIT BLAD

VOOR UW

Reclamecampagne.

V. MASSARO

KAMPERSINGEL 50 - HAARLEM

LEVERANCIERS VAN MARMER, MOZATEK, STEEN- EN HOUTGRANIET VLOEREN, LAMBRIZEERINGEN, AANRECHTBLADEN GOOTSTEENEN, TRAPPEN, PLINTEN enz.

CONSTRUCTEUR VAN BETONWERKEN

Specialiteit in KUNSTSTEEN EN KUNSTMARMER

BIJ UW BEZOEK AAN

BRUSSEL, OSTENDE of BLANKENBERGHE,

bemerkt U, dat Uw kleederen gekreukt, gevekt of gescheurd zijn.

U kunt ze moeilijk missen Geen nood

Wij Reinigen en Persen Uw Kleding terwijl gij slaapt!

THE AMERICAN EXPRESS CLEANERS AND TAILORS hebben eigen ateliers te

BRUSSEL, OSTENDE, BLANKENBERGHE,

Palace Hotel 39 rue Royale Hotel Excelsior
 Astoria Hotel Royal Palace Hotel Belle Vue
 Grand Hotel rue de la Limite Grand Hotel

Onverschillig waar U logeert, wij Stoomen (binnen 24 uren) Reinigen, Verven, Repareren, Keeren, Plisseeren, Stoppen (American Stoppage) alles zoo vlug en zoo goedkoop, dat wij reeds vele Hollanders onder onze trouwste Cliëntèle mogen rekenen.

Indien Uw verblijf zoo kort is, dat Gij in een der bovengenoemde plaatsen niet overnacht, dan reinigen en persen wij Uw kleding,

terwijl gij Uw courant leest of even een brief schrijft.

American Express Cleaners & Tailors

Prop.: M. ANDRÉ,

4 rue Grétry, BRUSSEL

(eerste Zijstraat rechts op den Boulevard komende van de Place Brouckère).

PIANO's
RIPPEN
P. Heinstraat 42
DEN HAAG

Ook in huur en in huurkoop

EINDHOVENSCH E BOOMKWEKERIJ

TEL. 634 EINDHOVEN TEL. 634

LEVERING VAN ALLE SOORTEN BOOMEN EN PLANTEN

TEGEN SCHERP CONCURREERENDE PRIJZEN

SPECIAL ADRES VOOR HET AANLEGGEN VAN LUSTHOVEN, TENNISBANEN, ENZ.

Heeren- en Dameskleeding naar Maat

Billijke Prijzen Prima Stoffen Eerste Snit

Gelegenheid tot Abonneeren

AANBEVELEND,

WILLEM VAN HOUT
MOLENSTRAAT 47B TEL. H. 2324

Voor het bereiden van een voortreffelijke Rijsttafel zijn de

Recepten van een Ind. Kokki

onmisbaar „De Ind. Rijsttafel” door FR. BLOM, Schrijver van „Moderne Kookkunst”, verkrijgbaar bij den Boekhandel en bij de Uitgeefster Nobelstraat 20, Den Haag.

Prijs f 1.00

ARBEIDSBEURS VOOR DEN OUD-IND. MILITAIR

Gevestigd te NIJMEGEN

Oude Varkensmarkt 41-43 Telefoon 1867

Geopend van 9-12 v.m. en van 2-4 uur n.m.
Zaterdag van 12 uur gesloten.

Directeur: A. VAN BOXTEL,

Correspondentschappen in vele plaatsen.

Correspondentschap te

AMSTERDAM, J. van Loggem, Cilliersstraat 30.
DEN HAAG, G. J. L. Verhoeven, Halleystaat 63.
ROTTERDAM, J. F. Ferwerda, Calandstraat 24a.
ARNHEM, G. J. Hoesink, Emmastraat 58.

N.N. Werkgevers!

Bovengenoemde Beurs stelt zich ten doel Oud-Indische Militairen aan den arbeid te helpen. Zij is nagenoeg te allen tijde in staat om degelijke Oud-Indische Militairen beschikbaar te stellen voor verschillende betrekkingen, als bijvoorbeeld:

Boekhouder, Kantoorbediende, Concierge, Huisbewaarder, Portier, Fabrieksopzichter en -waker, Jachtopziener, Magazijnmeester, Magazijnknecht, Wisselopper, Ploegbaas, Depôthouder, Huisknecht, Hulpmonteur, Stoker Centrale Verwarming, Knecht van de Apotheek en ander personeel voor Zieken- en Weeshuizen, waaronder ook gediplomeerde Verplegers, Controleurs en Wakers voor den Nachtveiligheidsdienst, Telegrafisten en Telefonisten, Koks, enz., waaronder geschoold Personeel.

De personen zijn allen vrij van militaire plichten. Gaarne houdt zij zich aanbevolen voor Uwe aanvragen om personeel, zoowel hier te lande als in Ned. Oost- en West-Indië.

GEZUSTERS PLATTEEL

Gediplomeerde Coupeuses

Atelier voor het maken van Avond- en Wandel-Costumes

OBRECHTSTRAAT 550 :: 'S-GRAVENHAGE

Georgetown, waar o.m. de prachtige botanische tuin opviel. Hij besluit met een opwekking aan iederen bioloog om persoonlijk kennis te maken met de hoogst belangwekkende planten- en dierenwereld van deze Nederlandsche kolonie.

Djawa.

In een der vorige Nrs. van het Kol. Weekbl. werd reeds even gewezen op den inhoud van No. 3 jaarg. III van Djawa, het driemaandelijkse tijdschrift van het Java-Instituut. Thans, nu die afl. in ons bezit is gekomen, komen we er uitvoeriger op terug. Ze wordt geopend met een afbeelding van een fraaien, hoewel onafgewerkten Kala-kop van Tandji Singasari, met bijschrift. — Krido-Bekso-Wiroma geeft een vervolg zijner geïllustreerde beschrijving van den Javaanschen dans. In deze afdeeling worden behandeld de dansbewegingen in verband met de begeleidende muziek, enz. — Inggis geeft eene beschrijving van de djatilan, d.i. een bij feestelijke gelegenheden (bruilofts- of besnijdenisoptocht) optredende straatmuzikant, waarbij eenige menschen met paarden van gevlochten bamboe tusschen hun beenen behooren. Aan het slot aan de Locomotief ontleende mededeelingen over Imoegiri, de begraafplaats der Javaansche vorsten. — Over Javaansche architectuur eene eveneens geïllustreerde verhandeling van ir. H. Maclaine Pont. Schr. geeft eerst een uiteenzetting van het begrip Architectuur in het algemeen om daarna uit te wijden over het verband tusschen de architectuurgeschiedenis en de volks-geschiedenis van Java (Hindoe-, Boeddhistische en Mohammedaansche invloeden) om tot de gevolgtrekking te komen: „Ik zie de Javanen als een oorspronkelijk op betrekkelijk hoog trap van beschaving staand natuervolk dat gedurende de eeuwen en eeuwen lange beïnvloeding van vreemde overheerschingen zich zelf au fond geheel gelijk blijvend syncrètistisch staat tegenover alle verschillende geestelijke stroomingen elk in haar eigen rol bij den voortgang der menschheid erkennend, voor alle goede zijden daarvan volkomen ontvankelijk is, daaruit dus overnemend wat des volks is.” — Moema wijst op eenige onuitschbare sporen uit den voor-Mohammedaanschen tijd op Java, als de Keba, een offerfeest dat gewoonlijk plaats vindt bij een familie, wier huismoeder zeven maanden zwanger is, de Soertanah (eveneens een offerfeest), de Sesadji (het klaarzetten van spijzen) en de Sapodjagad (hetgeen bij pasgeborenen geplaatst wordt). — J. S. en A. Brandts Buys—van Zijp geven een korte beschrijving van een wajang-feestspel, gehouden te Jogjakarta bij gelegenheid van de Jubileumfeesten, terwijl eerstgenoemde er bijzonderheden op laat volgen over de Jakons Djaja en Sri Soewela, welke eveneens bij die gelegenheid te Jogja werden vertoond. — Ten slotte bevat het Nr. de vaste rubriek: Uit de Javaansche cultuurwereld, waarin o.m. de oprichting van een kunstnijverheidsschool, door Mevr. Resink—Wilkens. — De reizende batiktentoonstelling van het Java-Instituut.

Economisch-Statistische Berichten.

De oud-Directeur van Landbouw, J. Sibinga Mulder, zet in het Nr. van 19 Dec. zijn kritische beschouwingen „In en om de Indische Begroeting” voort. Schr. onderwerpt thans aan eene bespreking den dienst der Zoutregie, de tegenwerking welke de Kon. Paketvaart Mij. van gouvernementswege ondervindt, om bijzondere aandacht te schenken aan de invloedrijke rol die de Algemeene Secretarie in de Indische staathuishouding speelt.

Het is haast verbluffend waarin die almachtige invloed al niet tot uiting komt. „De geheele sfeer van Indië, niet enkel op de departementen maar ook onder het publiek dat op een of andere wijze met de regeeringsmachine in aanraking komt en daaronder versta ik niet alleen den particulier sadja, maar ook den ambtenaar, zal zuiverder worden wanneer dat kankergezweel, steeds groeiende in kracht, zal zijn uitgesneden! Wij wachten al vele jaren tevergeefs op dien chirurg. De kwaal is erger dan ooit tevoren en is een rem voor een gezonden gang van een beletsel voor een eenvoudig raderwerk in onze staatsmachine. Kamerleden hebben er op gewezen, gouverneurs-generaal zijn wellicht met het voornemen in Indië gekomen er het mes in te zetten, maar het bleef dan bij dat voornemen. In no time was, en ik gebruik den geijkten term: de G.G. er onder. In die tactiek vindt de Algemeene Secretarie haar wedergade niet!”

In hetzelfde Nr. nogmaals een artikel van A. Volz over den termijnhandel op Java, speciaal met betrekking op den suikerhandel aldaar; schr. kan niet ernstig genoeg waarschuwen tegen het experiment om op Java eene termijnbeurs voor suiker te scheppen.

Indië, Geïllustreerd Weekblad.

Inhoud van afl. 38. Kunst en kunstvaardigheid in Indië (vervolg), door N. — De spelling van Indische aardrijkskundige namen (slot), door C. Lekkerkerker. — Het vijf-

PFUFF naaimachines

zijn de beste. — Alleen verkrijgbaar bij

A. J. MEERPOEL

DEN HAAG
Prins Hendrikslaan
hoek Boggeveestraat
Telef. M. 4853.

DELFT
Binnenwatersloot 26
Telef. 886.

Reparaties aan alle soorten en merken naaimachines. Speciale vakkundige emballering van Naaimachines voor Indië.

jarig bestaan der Van Deventer-school te Bandoeng, door M. E. R. — Tapanoei-reis, Noord-Sumatra (vervolg), door Maria Jacques. — Militaire krabbels (uit de oude doos), door H. N. (vervolg). — Bij deze afl. behoort weder een geïllustreerd bijblad: Onze handel met Indië; het is gewijd aan de machinefabrieken van Gebr. Stork en Co. te Hengelo.

Semaine d'ethnologie religieuse.

In de week van 6—14 Sept. 1922 werden te Tilburg na een onderbreking van negen jaren, gehouden de derde wetenschappelijke internationale bijeenkomsten ter bespreking van onderwerpen van godsdienstig-ethnologischen aard.

In het onlangs verschenen verslag (Maison St. Augustin, Enghien en Missionshaus St. Gabriel), Moedling bei Wien) dat van zeer groot gewicht is voor vergelijkende sudiën, vindt men ook een onderwerp behandeld dat Indië raakt, nl. Les sociétés secrètes c. s. Marind, par le R. P. Viegen, M. S. C. De schrijver behandelt achtereenvolgens: 1o. Le nom de Marind 1) et sa signification; 2o. la vie sociale, familiale et religieuse des Marind; 3o. les quatre sociétés secrètes Sosom, Harapa, Imo et Majo.

Wij meenen dat er over die geheime genootschappen der Marindineezen nog weinig literatuur bestaat, met uitzondering dan van de Majo-mysterieën, waarover al heel wat is geschreven.

Neerlandia.

Behalve het artikel van Dr. M. van Blankenstein: Wat niet moet in Suriname, waarop de schr. der rubriek West-Indië reeds de aandacht vestigde in een vorig Kol. Weekblad, bevat het Dec.-Nr. van Neerlandia nog eene beschouwing, ondertekend J. E. B., over de Nederlandsche leergangen van het Algemeen Nederlandsch Verbond in Indië, welke gevaar hebben geloopt den financieelen steun der Indische Regeering te moeten missen; vanwege de bezuiniging natuurlijk.

De Indische Mercur.

Inhoud van No. 51. Uitvoer uit Java van suiker uit oogst 1923, door Dr. H. C. Prinsen Geerligts. — Het boek van Prof. Treub over Indië, besproken door H. Ch. G. J. van der Mandere (vervolg en slot). — Suikervoorraden in de naaste toekomst. — De duarte in Ned.-Indië (Mededeeling No. 12 van het Statistisch Kantoor). — Internationale Vereeniging voor de Rubbercultuur in Ned.-Indië (rede van Mr. A. G. N. Swart). — Kultuurberichten. — Kleine mededeelingen. — Financieele berichten en verslagen, zoomede de overige wekelijksche rubrieken. — De afdeeling Handelsmuseum van het Koloniaal Instituut geeft een opgave van recente literatuur over zgn. groote cultures: cacao, kina, koffie, suiker, tabak, thee.

Ned.-Ind. Rubber- en Theetijdschrift.

Hoofdzakelijke inhoud van No. 17 (15 Nov. '23). Rubber in de Philippijnen. — De Philippijnen. Naar onafhankelijkheid? — Djambi's rijkdommen. — Theemachinerieën, door Dr. J. J. B. Deuss (vervolg). — De olie-palm en zijn toekomst in Sumatra (ontleend aan de Deli-Courant).

Annalen van het Missiehuis te Tilburg.

In het Jan. 1924 Nr. mededeelingen van Pater Nollen over de Kaja Kaja in verband met de verbeterde zedelijke toestanden onder deze Papoea's. De schr. die vroeger als missionaris onder hen verkeerde, bracht onlangs een bezoek aan Merauke, is dankbaar en hoopvol gestemd over deze herleving van een uitstervend volk. Aan het artikel zijn eenige, uit ethnographisch oogpunt, zeer belangrijke afbeeldingen toegevoegd van oermenschen van Nieuw-Guiné.

Vrije Arbeid.

De gep. off. v. gezondh. Ind. Leger H. L. Roelffema schrijft in het dezer dagen verschenen Nov.-Nr. van „Vrije Arbeid” een artikel waarvan de kern vormt het verrijkt dat in Ned.-Indië de hygiëne ganschelijk wordt verwaarloosd „en men het volk ten prooi doet blijven van mijnwormziekte en malaria niet alleen, maar ook van lepra, tuberculose, typhus en de andere besmettelijke oftewel tropische ziekten.” „Het is de Minister van Koloniën, die sedert de laatste jaren het bewind heeft gevoerd — of diens onmiddellijke raadgevers, waarvan men bij den thans afgetreden minister nooit zeker kon zijn — op wien alle pogingen van onze koloniën gezonder en daardoor tevens meer welvarend te maken, zijn afgestuit”.

Encyclopaedie van Ned.-Indië.

Verschenen is afl. 6 der aanvullingen en wijzigingen

1) Marindineezen, d. z. de Papoea's aan de Zuidkust van Nieuw Guiné, tusschen de Fly-rivier en de Digoel.

N. V. Meubelfabriek „DELTA”

Van Broekhuizenstraat 26-28-30 - Telef. 893

NIJMEGEN

Wij kunnen U momenteel aanbieden: S

Complete Huiskamers van af f 315.-

BESCHIKBAAR.

Het beste adres voor Indische Families

voor In- en Verkoop van hun Meubelen is en blijft het van ouds als solied en reël bekend staande adres
J. HORNMAN & ZOON
 TAXATEURS
 Gr. Hertoginnel. 252, Den Haag, Tel. M. 391
 naast het kantoor van de Beton-Maatschappij

op den tweeden druk van de Encyclopaedie van Ned-Indië ('s-Gravenhage, M. Nijhoff — Leiden, E. J. Brill). Een groot gedeelte van den inhoud wordt ingenomen door een artikel over Zoölogische onderzoekingen in den Indischen Archipel (welk artikel in hoofdzaak hetzelfde is dat onder den titel: „The zoologie of the indo-australian Archipelago”, in 1923, door de Kon. Akademie van Wetenschappen gepubliceerd). — Een uitgebreid artikel is ook: Japanners in den Maleischen Archipel, Dierenverering en Totemisme. Verder zijn o.m. levensbeschrijvingen opgenomen van P. Ph. L. Grinwis Plaat en van Mr. G. J. Grashuis.

Overzicht van de Inlandsche en Maleisch-Chineesche pers, 1923 No. 45 en 46. Bureau voor de Volkslectuur en aanverwante aangelegenheden. (Weltevreden, Drukkerij Volkslectuur).

Overzicht van de Maleisch-Chineesche en Chineesche pers over de maand October 1923. Samengesteld door het Kantoor voor Chineesche Zaken. (Weltevreden, 't Kasteel van Aemstel).

Minangkabausche toestanden, door Rasad (slot). — Een Inlandsch kadaster, door J. C. Lamster. (P. E. B., 22 Nov. '23).

De Indische Begrooting, door Mr. K. van Hinloopen Labberton. (In- en Uitvoer. 19 Dec. '23).

Een en ander over de Suikercultuur in Ned-Indië, door V. d. M. (Handelsberichten. 20 Dec. '23).

Van Hollandsch koloniaal tot priester-martelaar (J. K. Kratz, een Duitscher, die in 1727 in dienst trad der Oost-Indische Compagnie). (De Java-Post. 23 Nov. '23).

Statistiek van den handel en de in- en uitvoerrechten in Ned-Indië over het jaar 1922. Deel IIb. (Buitenbezittingen). Samengesteld bij het Hoofdkantoor der In- en Uitvoerrecht en Accijnzen. (Weltevreden, Boekhandel Visser en Co.).

De locomotieven 121/124 voor de Ned-Indische Spoorweg Maatschappij, door ir. W. H. van Schouwenburg. (De Ingenieur. 22 Dec. '23).

The symbolic grave-post (anisak) of the Batak of Asahan. With plates. (Papers of the Michigan Academy of Science, Arts and Letters, New Series, 1, 1923).

Titels genoteerd uit Nijhoff's Index. Oct. '23:

Oranje en de koloniën, door C. W. Th. Boetzelaer van Dubbeldam. (Stemmen des Tijds. 12e jaarg. jubileum-Nr. bl. 159).

Java's bergland, door T. F. van Dorsen. Met ill. (Morks' Magazijn. 1923, II, bl. 183).

Indische reisindrukken, door Rupprecht, kroonprins van Beieren (vervolg). (Opgang. 3e jaarg. bl. 979 en 1002).

Restauratie van monumenten in den Oost-Indischen Archipel, door J. Koning. Met ill. (Op de Hoogte. 1923, bl. 237).

L. J. A. Trip, directeur van de Javasche Bank. Karakterstschets. Met portret. (Hollandsche Revue. 1923, bl. 766).

Het ontwerp-wet op de Staatsinrichting van Ned-Indië, door D. G. Stibbe. (Groene Amsterdammer. 13 Oct. '23).

Suriname.

De New-Yorksche correspondent van „Het Algemeen Handelsblad” heeft met den heer E. B. Fairweather; Britsch onderdaan en ingezetene van Paramaribo, een onderhoud gehad. De heer Fairweather stelt pogingen in het werk om Amerikaansch kapitaal te interesseeren in land- en mijnbouwondernemingen in Suriname, meer in 't bijzonder in den katoenbouw in de kuststrook. En dat wel met medeweten van het Surinaamsche Departement van landbouw.

Het veelvuldig voorkomende scepticisme omtrent Suriname, aldus de heer Fairweather, is mijns inziens niet gerechtvaardigd. Het is gebaseerd op ongunstige ervaringen, die evenwel in vele gevallen kunnen worden verklaard door de halfslachtige manier waarop de meeste zaken in Suriname tot dusver zijn aangepakt. Meestentijds is het een kwestie van te weinig kapitaal. In een rijke, doch betrekkelijk onontgonnen kolonie gelijk Suriname, eischt het voorbereidend werk veel tijd en geld en

Garage NASSAU
 SCHELPKADE 42 b.d. Javastraat DEN HAAG
 Verhuren van Luxe Auto's
 tegen taxi-prijzen
MAAND-AUTO'S
 Tel. H. 7503 Tel. H. 7504

biedt exploitatie op groote schaal de beste kansen. Tot dusver hebben de meeste exploitanten getracht om op een koopje te werken.

Velen zijn naar Suriname gekomen, niet alleen met onvoldoend kapitaal, maar met onvoldoende kennis van zaken, en werden het slachtoffer der talrijke zwendelaars (de beruchte „porleknoekers”, gelijk men ze hier noemt), die aantrekkelijke verhalen opdichten van imaginaire goudvelden ergens in de rimboe en een handvol geld verdienen door zich als gids en expert bij goedgelovige expeditiëns aan te sluiten”....

.....„Er zijn verscheidene factoren, die ertoe kunnen bijdragen om Suriname tot een aantrekkelijk gebied te maken voor kapitaalsbelegging. Wat de kolonie echter noodig heeft is betere reclame (vooral in een land als Amerika) en betrouwbare voorlichting omtrent de moeilijkheden, die in eerste instantie moeten worden overwonnen”....

.....„Op dit oogenblik biedt Suriname verschillende goede kansen en het Amerikaansche kapitaal heeft reeds enkele daarvan benut”....

.....„Een ander Surinaamsch product (dan Bauxiet), dat groote moeilijkheden voor de toekomst opent, is katoen.”

Dan vertelt de heer Fairweather van de proefnemingen van het Departement van den Landbouw in Suriname, waarover wij het in dit blad meermalen hebben gehad.

„In overleg met het Departement van Landbouw te Paramaribo is de heer F. nu bezig om Amerikaansch kapitaal voor de katoencultuur in Suriname te winnen. Er bestaan reeds plannen tot oprichting eener maatschappij met een kapitaal van 1 miljoen dollars met deelneming van Amerikaansche bankiers, textielabrikanten en katoenplanters”....

De heer F. deelt verder mede dat de United Fruit Company voornemens is om het bedrijf in Suriname opnieuw te beginnen met een bacovesoort, die immuun zou zijn tegen de ziekte, welke de vorige onderneming deed mislukken. Wij gelooven dat de heer F. hier onvoldoende is ingelicht en op de feiten vooruiloop.

„Het tegenwoordige gouvernement — aldus het slot van het onderhoud — geeft volgens de heer F. blijk van actieven zin om het mogelijke te doen, ten einde de beteekenis van Suriname voor beschikbaar kapitaal duidelijk naar voren te brengen. In die richting kan en moet echter nog veel worden gedaan. En een der eerste eischen is misschien wel, dat men in Nederland ophoudt om alle pogingen tot ontwikkeling van Suriname a priori te ontmoedigen.”

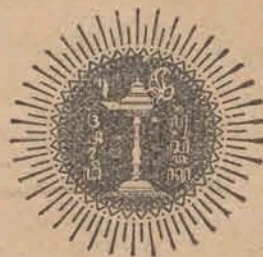
De directeur-president van de Surinaamsche Bank, Mr. van Tree, heeft zijn eerste bezoek gebracht aan Coronie en „De West” van 16 November vertelt daarvan, naar aanleiding van een onderhoud met Mr. van Traa. Als bijna ieder die dat district bezocht was Mr. van Traa onder de charme gekomen van het bezochte oord. Wie Suriname gezien heeft, zonder Coronie, die kent Suriname niet, verklaarde hij.

Als iedereen die er geweest is klaagt Mr. van Traa over de erbarmelijke reisgelegenheid. Wij kunnen daarvan meepraten. De misère van het land en het weer aan boord van den mailstoomer gaan gaat soms alle beschrijving te boven. Wij herinneren ons dat wijlen de heer van Esveld in de Koloniale Staten een tafereel heeft opgehangen. Zoolang de reis naar Coronie verbonden is met die naar Nickerie, zal de toestand — vooral op de terugreis — niet verbeteren.

Is men eenmaal geland dan is spoedig alle misère vergeten. De indruk van het lieve plaatsje is blijvend.

Over den economischen toestand deelde Mr. van Traa o.m. met volgende mede:

„Hoewel op verschillend gebied heuglijke verschijnselen van nieuw leven zijn te bespeuren, is nochtans de oeconomische toestand van Coronie op dit oogenblik niet schitterend. De oorzaak daarvan is te zoeken in den lagen prijs van kokosolie, welke als huisindustrie wordt bereid in Coronie. De opzichter Neumann doet zijn best om de Coronie-producten zooveel mogelijk te doen verkoopen door middel van de veiling te Paramaribo. Algemeen wordt echter in Coronie geklaagd, dat men maandenlang moet wachten op de afrekeningen der veiling. Voor de landbouwers is dit een groot bezwaar. Zij worden daardoor gedwongen om hun producten tegen lager prijzen van de hand te doen aan Chineesche en andere opkoopters in Coronie, die hun wel veel minder daarvoor geven, doch contant betalen. Naar men zegt, is dit bezwaar reeds vroeger onder de oogen gezien en is vanwege het landbouwdepartement voorgesteld om een klein crediet ter beschikking te stellen van den districts-commissaris, uit welk crediet voorschot kan worden gege-

ADI-POESTAKA

Boekhandel en Uitgevers-Mij.
 L. v. Meerderv. 332 - Den Haag
 Tel. M. 5611.

Hoofddepôt van de uitgaven van het „Java-Instituut” en van „De Commissie voor de Volkslectuur” te Weltevreden.

Levering van alle Boeken op elk gebied, ook Buitenlandsche Uitgaven.

Speciaal zijn we goed gesorteerd in Oostersche Werken.

Bij alle Boekhandelaren en bij de Uitgeefster.

Tempel en Paleis in Hindoestan

door MAURITS WAGENVOORT.

Met 25 Illustraties.

Prijs: f 3.40

Dit werkje bevat o.a. reproducties van Etsen van Nieuwenkamp en geeft den lezer een denkbeeld van de grootsche bouwkunst van Hindoes, Dravidiërs en Mohammedanen in Voor-Indië.

De Javaansche Danskunst

door TH. B. VAN LELYVELD.

Met 38 Illustraties.

Prijs: f 3.20.

De schrijver, die op Java in kringen van Inlandsche grooten heeft verkeer, is de eerste, die ons op systematische wijze in het wezen der Javaansche danskunst inleidt.

Het werk wordt o.a. verlucht door opnamen van Mevrouw Linda Bandara aan de dans- en muziekschool te Jogjakarta, genaamd: „Krido-Besko-Wiromo”, waar, door de lezer o.a. op aanschouwelijke wijze kennis maakt met de elementaire bewegingen van den Javaanschen dans.

De Geur van Moeders Haarwring

door NOTO SOEROTO.

2E DRUK.

Prijs f 3.75.

Uit de Persbeoordelingen:

„. . . . Hier ligt een bundel Nederlandsche verzen van een Javaanschen dichter voor ons, wiens poëzie ons dwingt ze met die van onze grootste poëten te vergelijken. Dat is iets, wat mij boeit en onweerstaanbaar tot mediteeren brengt. Een boek van groot gevoel en hooge beschaving. Een dichter, die niet van de dingen, maar van hun innerlijke wezen zingt”.

JOHAN KONING in „Weekblad voor Indië”.

„. . . . Hoe devoot en hoe vol blijde ontroering zijn de gedichten, waarin Noto Soeroto zijn moeder bezingt, een hulde, sterker en dieper dan het liefdelied van den minnaar, omdat ze zuiverder is en niet eischt of afsmeekt, maar slechts dankt en bidt en vereert . . . De schoonheid van zijn vaderland en de monumenten van de beschaving van zijn heetgeliefd volk brengen den dichter tot geestdrift en het lied rijst uit zijn ziel”

PETER V. ARKEL in „Nieuws van den Dag van Ned-Indië”.

BESCHIKBAAR.

M. A. VREESWIJK

WIJNHANDEL - UTRECHT

Uitvoerige Prijscurant op aanvraag gratis.

AÇOKA

Drama in vier bedrijven door G. GONGGRIJP
Bandversiering van SOERJOWINOTO
Prijs ingenaaid f 3.40 Gebonden f 4.90
Verkrijgbaar bij alle Boekhandelaren
en bij de Uitgeverster

Uit de persbeoordeelingen:

"... Het Nederlandsche volk zou zichzelf te kort doen, indien het Açoka niet vasthield en het tot zijn blijvend bezit maakte als een zijner uitnemende scheppingen".
(L. J. M. Feber in *De Maasbode*).

"... De brandende vragen van onzen tijd hebben grooten invloed op het werk uitgeoefend, en menige gedachte uit het Açoka-drama, de hoofdlijn niet het minst, loopt parallel aan de stroomingen, die in het geestelijke leven van onze dagen aandacht eischen. Deze Açoka-figuur is een mensch. Een mensch, bewogen door machtige driften, ontroerd door diepe en smartelijke gevoelens, aangeraakt door verheven wijsheid".
(Herman Middendorp in *De Nieuwe Gids*)

"... Hier is al dadelijk de distinctie, die wij op het tooneel zoo ongaarne missen. Açoka, de hoofdfiguur, is een menschelijke koning — ware hij in onzen tijd geboren, men zou hem wellicht voorzitter van den Volkenbond hebben gemaakt — doch hij is geenszins een gekroond democraat of president van de republiek. Hij blijft — eere den schrijver — Majesteit, in den besten zin".
(Top Naef in *De Amsterdammer*).

"... De groote rijkdom van dit werk ligt in zijn idealiteit; de geestelijke ontroering is een adel er van. Als men bij dit werk vergelijkt al hetgeen gemeenlijk voor Nederlandsch tooneelwerk doorgaat, dan voelt men direct welk een hooge vlucht de heer Gonggrijp heeft genomen".
(Johan Koning in *De Hollandsche Revue*).

Uitgave van „Ādi Poestaka”

Boekhandel en Uitgeversmaatschappij

Laan v. Meerderv. 332 - Den Haag - Tel. M. 5611

BEZOEK DE TOONKAMERS van Oost- en West-Indische Kunstnijverheid

Heulstraat 19 - Den Haag

Toegang vrij.

Iederen werkdag geopend van 10—6 uur; 's mid-dags tusschen 12—2 uur gelegenheid tot het ge-bruiken van nassi goreng of bamie. Donderdags djanganan (gado-gado) tegen f 0.75 per portie en 's Zaterdag rijsttafel à f 1.50 en f 0.75.

Tusschen 3—6 uur thee of Indische stroop met kwee-kwee, à f 0.25 per portie.

De zelfgemaakte stroop (rose, assem, vanille en ananas) is ook per flesch verkrijgbaar à f 1.20.

Pas ontvangen een collectie akar bahar arm-banden tegen de rheumatiek à f 2.50 per stuk.

DE HAAGSCHE BEDDENFABRIEK

PAPESTR. 25 - DEN HAAG - TELEF. H. 5432

DEKENS BEDDEN LEDIKANTEN

Levering van Fabriek aan Verbruiker.

ven op de naar de veiling te zenden producten. Dit voor-stel zou echter zijn afgestuit op administratieve bezwa-ren van de zijde van het departement van financiën. Als dit inderdaad zoo is, dan moet ik verklaren dat het mij onbegrijpelijk is, dat om administratieve bezwaren een maatregel in het belang van de bevolking van Coronie achterwege blijft."

Zijn bezoek aan Coronie heeft den heer van Traa een gansch anderen kijk gegeven op het vraagstuk van den aanleg van een weg van Coronie naar Coppename. Nu hij den plaatselijken toestand kent is hem het economisch nut van zulk een weg absoluut niet duidelijk.

O.i. heeft de heer van Traa hierin volkomen gelijk.

"De vestiging Coronie ligt aan een weg van 32 kilo-meter lengte, waarvan het laatste gedeelte in de richting van Ingiekondre nu reeds schaars bevolkt is. Welk nut zal het hebben om dien weg een verlengstuk te geven van ruim veertig kilometer? De landbouwers zullen geen producten langs dien weg vervoeren, daar het transport per as te duur zou uitkomen. En bovendien, al zou men de producten langs dien weg vervoeren naar Coppename, dan is men nog even ver, want van dat punt uit zouden zij toch weder verscheept moeten worden naar Para-maribo. De weg is evenmin noodig voor de opening van nieuw land, want uit het voorgaande blijkt dat het voor-land van de tegenwoordige vestiging nog plaats biedt voor duizenden."

— Wellicht meent men, vroeg De West, dat aan den nieuwen weg groote ondernemingen zich zullen vestigen?

— Als dat het geval is, dan zou de opzet zeer specula-tief moeten worden genoemd. De weg zou tonnen gouds kosten, die m.i. nuttiger kunnen worden besteed. Een-maal klaar, zou hij bovendien schatten kosten aan onderhoud.

Slechts één vraag bleef nog te stellen:

Wat was het doel van de reis?

Om kennis te maken met Coronie en om na te gaan of daar crediet-behoefden waren waarvan de bevrediging op den weg ligt van de Surinaamsche Bank. In de ver-gadering van de Christelijk Sociale Vereeniging werd deze kwestie besproken. Het bleek echter, dat Coronie voorshands meer behoefte heeft aan onderlinge samen-werking dan aan crediet. Samenwerking is het allereerst noodig om te komen tot een ontwikkeling die crediet-behoefte scheidt.

Wij blijven de ontwikkeling van het district met be-langstelling volgen, om gereed te zijn wanneer onze hulp daar noodig wordt. De weg door Jong Coronie thans ingeslagen, geeft goede hoop op toenemenden bloei van het district. Het volgend jaar hoop ik, aldus besloot de heer Van Traa, er weder een kijkje te nemen.

De N. R. Cl. van 14 December, Avondblad B, schrijft over Thymol-injecties tegen lepra:

Uit de Indische bladen vernam men reeds het een en ander over een nieuw middel tegen lepra, toegepast door Mochamad Hamzah. Thans vindt men in de zoo juist verschenen aflevering (5) van het Geneeskundig Tijd-schrift voor Nederlandsch-Indië een „voorloopige mededeeling" van de hand van dezen geneeskundige.

Mochamad Hamzah blijkt in de laatste tien maanden verscheidene melaatschen te hebben behandeld met Thymol opgelost in levertraan 1:10; om de drie dagen krijgt de patiënt 4 cm³, na een maand wekelijks. Het ge-neesmiddel wordt in de spieren ingespoten. Tegenwoor-dig wordt het Thymol ook zonder de traan toegediend en zou eveneens goede resultaten geven.

De schrijver geeft geen volledige ziektegeschiedenissen, evenmin photographieën; hij vermeldt slechts, dat de zoo door hem behandelde patiënten na een paar injecties zich beter zijn gaan voelen, dat de zweren drogen, de knob-bels vervlakken, de roode vlekken verbleeken; de krach-ten nemen toe en de gevoelsstoornissen verminderen. Een der patiënten, die geen lucifersdoosje kon optillen, heft thans gewichten van 25 K.G. en neemt deel aan voetbal-wedstrijden.

Het middel wordt thans ook beproefd in de Delische leproserie Poeloe Si Tjanang en het lepradorp Lao Simomo in de Battaklanden.

Curacao.

Oud-Gouverneur Nuyens.

Gelijk wij reeds in de rubriek „Van week tot week" vermeldten, is 17 Dec. 1923 te Haarlem overleden Mr. Th. I. A. Nuyens, oud-gouverneur van Curacao. Ruim dertig jaren heeft de overledene de kolonie eerst in rechterlijke betrekkingen en daarna als gouverneur gediend. Onder zijn bewind is o.a. de verbreeding en

BESCHIKBAAR.

Genua en Marseille

Geregeide Koeriersdiensten
voor passagiers.

Reisbureau LINDEMAN, 's-Gravenhage

Rotterdam - Haarlem
Arnhem - Groningen - Utrecht

uitdieping van den havenmond en de vestiging der Curaçaosche Petroleummaatschappij tot stand geko-men. Na het hem op zijn verzoek in 1919 gegeven eer-voel ontslag, vestigde hij zich te Haarlem en huwde op gevorderden leeftijd. Aan het publieke leven nam hij slechts weinig deel; o.a. was hij lid van de commissie, door Minister De Graaf benoemd tot voorbereiding van de West-Indische regeeringsreglementen.

Opbrengst der middelen in het 3e kwartaal 1923.

Hierover schrijft de administrateur van financiën onder meer in de *Cur. Crt.*:

Een kwart der geraamde ontvangsten volgens de ge-wijzigde raming bedraagt f 429.663.—, terwijl de wer-kelijke ontvangsten bedroegen f 477.094.— of f 47.429.— meer dan één kwart der raming, zoodat thans over de eerste drie kwartalen ruim f 122.000.— meer is ont-vangen dan driekwart der raming.

Het invoerrecht bracht f 105.914.— op, zoodat thans de achterstand, die in het eerste kwartaal bestond, in-gehaald is.

De opbrengst der gedistilleerd-accijns bleef nog eenigszins beneden de verwachting. Bracht in het derde kwartaal 1922 de accijns op gedistilleerd f 116.811.— op, in het derde kwartaal 1923 bracht dit middel, on-danks de 20 % verhooging, slechts f 102.116.— op.

De Inkomstenbelasting bleef bijna f 15.000.— be-neden een kwart der raming. Waar in het eerste kwar-taal dit middel f 50.000.— meer dan de raming op-bracht en dit middel in het tweede kwartaal f 6000.— beneden de raming bleef, heeft dit middel over de eer-ste drie kwartalen nog f 29.000.— meer opgebracht dan driekwart der raming.

Vergeleken met het derde kwartaal 1922 is de meer-dere opbrengst slechts f 25.000.—, hetgeen minder is dan men mocht verwachten in verband met de verhoogingen van het tarief van invoerrechten en van de ge-distilleerd-accijns.

Voor wat de inkomsten van onderscheiden aard betreft, zij opgemerkt, dat de opbrengst bedroeg f 158.486.— of f 38.757.— meer dan de opbrengst over het overeenkomstige kwartaal in 1922.

Deze meerdere opbrengst is voornamelijk te danken aan de verhooging der loodsgelden en de verhooging van het uitvoerrecht van mijnproducten.

Vergeleken met de oorspronkelijke raming brachten de inkomsten van onderscheiden aard ruim f 60.000.— meer op dan een kwart der raming.

Een en ander is voornamelijk te danken aan:
1°, de meerdere opbrengst der loodsgelden ad f 32.000.— in verband met de verhooging van het ta-rieff en het drukke scheepvaartverkeer;

2°, de meerdere opbrengst van mijnproducten ad f 15.000.— in verband met de verhooging van het uit-voerrecht van mijnproducten van 4 tot 6 %.

Uitgevoerd werd 28.417 ton fosfaat;
3°, de meerdere opbrengst der posterijen ad pl.m. f 5700.— mede in verband met den verkoop van Ju-bileumzegels ad pl.m. f 5000.—;

4°, de meerdere opbrengst van ontvangsten wegens kosten van dienstverleening bij den in-, uit- en door-voer van goederen ad pl.m. f 3000.—;

5°, de meerdere opbrengst van de posten voor Draadlooze Telegrafie ad f 2000.—;

6°, de meerdere opbrengst van het domein ad f 2000.—;

7°, de meerdere opbrengst van het middel rente van verleende voorschotten voor den landbouw en afbe-taling op die voorschotten ad f 2200.—.

Ten slotte zij opgemerkt, dat waar altijd de midde-len in het vierde kwartaal bijzonder ruim vloeien, de raming voor het jaar 1923 zeer belangrijk zal worden overschreden, al zal deze overschrijding niet zoo groot zijn als in het jaar 1922, toen de opbrengst der raming met f 484.910.— overtrof.

Regen.

Nog altijd geen noemenswaardige regen op Curacao. In de buitendistricten San Willebrordo en Barber iets meer dan in de stad. Op Aruba had het in de derde week van October 8 uur lang hard geregend.

"Intusschen blijven de voorttekenen gunstig," zegt de Amigoe van 27 October. „Temperatuur benauwend, voortdurende windstille. Geregeld des morgens de kust van Coro duidelijk zichtbaar."

La Cruz van 8 November meldt ook geringen regen-val.

Cuba.

Zes November kwam op Curacao via Aruba binnen de *Frisia*, komende van Cuba, die 72 menschen aan boord had, die daar in de suikerrietvelden gewerkt hadden.

Wanneer U bij uw leverancier van Geldersche worst, de worst ontvangt met een loodje gemerkt „Anton Hunink, Deventer", dan verzekeren wij U, dat die Worst van prima Geldersche varkens bereid is en door vakmannen gemaakt is, terwijl wij ons verantwoordelijk stellen voor de kwaliteit.

Anton Hunink, Deventer.
Hofleverancier.

S

Mode-Academie J. & G. DE GRAAFF, 's-Gravenhage - Anna Paulownastraat 18a. Voornaamste Vakschool in het Costuumvak.

Theoretische en praktische, volledige opleiding van Dames tot Costumière, 1e Coupeuse,
Directrice en Leerares in het Costuum-, Mantel- en Lingerievak.

Aanmeldingen bij de Directrice G. DE GRAAFF.

Deze bark heeft een zeer slechte reis gehad en 4 dagen met volslagen windstilte te kampen. Er was aan boord gebrek aan water en voedsel.

Den volgenden dag kwam nog een andere bark, de *Exploit*, van Cuba binnen.

Deze bark had op Aruba reeds 79 menschen aan wal gezet en bracht er voor Curaçao nog 12 mee.

Men zegt, dat deze reis zelfs twee maanden geduurd heeft.

De meeste mannen zagen er slecht en onderkomen uit. Het verdiende loon was van de meesten geheel opgevoerd.

Velen hebben maandenlang op Cuba rondgelopen, tevergeefs op een reisgelegenheid wachtend om naar hier terug te keeren.

Zullen onze mannen nu voorgoed genezen zijn, om nog naar Cuba hun geluk te gaan beproeven, met geen ander resultaat dan zich fysiek en moreel ongelukkig te maken? Aldus vraagt de *Amigoe*.

La Cruz heeft even ongunstige berichten, ontleend aan de plaatselijke pers van Cuba.

Erkenning van natuurlijke kinderen.

De Gouverneur heeft de bezwaren van het Voorloopig Verslag krachtig weerlegd, o.a. met een beroep hierop, dat de afdelingen blijkbaar erkenning en wetgeving door opvolgend huwelijk hebben verward.

Het treft ons dat de meening, in de memorie van toelichting meegedeeld, als zou het gewraakte feit misschien reeds strafbaar zijn als valsheid in eene authentieke akte, niet het oordeel van den steller dezer memorie weergeeft, maar dat van den procureur-generaal bij het hof van justitie, welke meening door den gouverneur niet gedeeld wordt. Maar wat voor zin heeft het dan dat gevoelen van dien ambtenaar mee te deelen op die wijze?

Uit den Verrren Vreemde.

Het Britsche rijk en de voorkeurrechten, in verband met den uitslag der verkiezingen.

Een uitvoerig telegram dd. 17 December uit Londen bracht in de volgende woorden een opvatting van generaal Smuts, met commentaar van den correspondent, over bovenstaand onderwerp. Te gelijker tijd kwam ons een beschouwing van den heer G. E. Huffnagel onder de oogen in Econ.-Statist. Berichten, welke in menig opzicht als een toelichting op dit telegram zou kunnen gelden, en welke wij daarom hier verkort weergeven.

Het telegram luidde eenigszins verkort: „Men heeft zich hier reeds afgevraagd wat de nieuwe regering doen zou ten aanzien van de preferenties door het conservatieve kabinet ter rijksconferentie aan de dominium-premiers toegezegd. Naar men weet, moeten zij nog geratificeerd worden. De rede van Smuts te Johannesburg is vooral van veel belang, omdat hij deze kwestie er zeer uitvoerig in behandelde. Klaarblijkelijk heeft ook hij zich ongerust gemaakt of maken althans de Zuidafrikaanders zich over den uitslag der Britsche verkiezingen ongerust. Volgens Smuts behooren de toezeggingen van Baldwin's regering nagekomen te worden, al is het door haar opvolger. Anders zou het heele conferentiesysteem in duigen vallen. Hij wees op de publieke en persoonlijke offers, die deelneming aan de rijksconferentie voor verschillende dominiums betekent en verdedigde de meening, dat, zoo een regeringswisseling in een deel van het rijk het werk van de conferentie ongedaan zou kunnen maken, voortaan van de zijde der dominiums zeer weinig lust bestaan zou om wederom te Londen te komen.

De dominiums zouden kunnen vragen, merkte Smuts op, waarom zij preferentie aan het Britsche volk zouden geven, wanneer dit niet van preferenties gediend is. Smuts vergat hierbij dat veel door de dominiums gegeven preferenties nauwelijks preferenties zijn. De taktiek was om voor Engeland den prijs vast te stellen die een dominium in ieder geval ontvangen moest, wilde het met zijn eigen producten door den invoer niet in de knel komen, vervolgens daarop een marge te leggen voor ieder ander land dan Engeland, en ten slotte te beweren dat Engeland dus bij die anderen vergeleken preferentie had. Volgens Smuts waren de toegezegde preferenties enkel een uitbreiding van bestaande en eischte hij van de toekomstige regering dat zij ze door het Lagerhuis zal doen ratificeren. Waarschijnlijk zal de regering inderdaad de continuïteit

handhaven, maar het zal tegen haar zin gaan. Uit Smuts' rede is duidelijk, dat nu de toezeggingen eenmaal gedaan zijn, de elementaire zorg voor de verhouding met de dominiums voorzichtigheid gebiedt.

Wij laten nu een uittreksel volgen van het artikel van den heer Huffnagel.

De verkiezingen in Engeland gehouden waren van meer dan zuiver politieke beteekenis. De inzet was immers een handelspolitiek beginsel, wat in den verkiezingsstrijd een slechte kans is.

Nu de conservatieven in Engeland niet de meerderheid hebben verkregen, is het niet waarschijnlijk, dat de handelspolitiek van Engeland de wijziging zal ondergaan, die door hen was voorgesteld. Ook de kans op uitbreiding van de aan de Rijksdeelen gegeven voorkeur op het stuk van invoerrechten, welke in het verkiezingsprogramma der conservatieven en door het kabinet-Baldwin werd voorgesteld, is hiermee verminderd. Het is daarom thans een goed oogenblik eens na te gaan wat tot zoover aan imperial preference in het Britsche Rijk is gegroeid.

Het Br. Imperium als een saamhoorigheid te willen bezien is niet van zekere willekeurigheid vrij te pleiten. De gebieden, die er toe behooren, verkeeren geographisch in geheel verschillende omstandigheden en daarom doen zich ook bij de belangen belangrijke afwijkingen voor. Terwijl de buitengewesten van het Britsche rijk vooral grondstoffenreservoirs zijn, is het moederland in de eerste plaats industriegebied, waarvoor 55 pCt. van de behoefte aan graan en 60 pCt. van de vleeschbehoefte van buitenaf moeten worden aangevoerd. Bezielt men hierbij de verdeling van de bevolking, dan blijkt in nog sterkere mate het verschil der positie. Groot-Brittannië had in 1921 een bevolking van 42.7 miljoen op een oppervlak van 89.000 vierkante mijlen; volgens de laatst bekende cijfers bedroeg het aantal werklozen 1.185.000. Canada daarentegen heeft een bevolking van 8.7 miljoen op 3.7 miljoen vierkante mijlen en Australië 5.4 miljoen op een gebied van 2.9 miljoen.

Om het ontstaan van de voorkeurrechten in het Br. Imperium te begrijpen moeten enkele stappen in de geschiedenis worden teruggedaan.

Met de Reform Bill was in 1832 door Sir Robert Peel een nieuwe basis gelegd. De agrarische macht was hiermede in het Parlement gebroken en in 1846 was ook op handelspolitiek gebied de eerste overwinning behaald door de afschaffing der graanrechten. Disraeli's groote verdienste bestond er in dat hij ook de Tories aanhangers van het vrijhandelsstelsel wist te maken.

In Engeland werd een nieuw geluid gehoord in 1896, toen de bekende Minister van Koloniën, Chamberlain, in het openbaar uitsprak, dat zijn ideaal was de stichting verwezenlijkt te zien van een Groot-Britsche tol-unie, waarbinnen vrijhandel zou bestaan en die tegenover het buitenland in tariefpolitiek één lijn zou trekken. Gedurende den Boerenoorlog, die eenige jaren later gevoerd werd, had Engeland uit financiële overwegingen een graanrecht ingevoerd van 1 shilling per quarter. Na den oorlog verzocht Canada dit recht in stand te laten, met verleening van preferentie en Chamberlain ondersteunde dit verzoek, doch toen hij hierbij niet de instemming vond zijner leden trad hij af en leed ook bij de Parlementsverkiezingen van 1906 de nederlaag.

Toen voerde in 1897, zonder dat daar concessie tegenover stond, Canada voor den invoer uit het moederland preferentie in, welke thans ongeveer 1/3 van het autonome tarief bedraagt.

Het voorbeeld van Canada heeft navolging gevonden. De toestand is aldus: De zichzelf besturende Dominions, met uitzondering van Newfoundland, laten voor den invoer uit Engeland een preferent recht gelden. In de meeste gevallen bestaat een preferentie van 10 à 15 pCt. In Nieuw-Zeeland bestaat voor ongeveer 2/3 der tariefposten een preferentie, die van 10 tot 20 pCt. varieert. Zuid-Afrika verleent een preferentie, die 3 pCt. van de waarde bedraagt. Britsch-Indië, dat voor het moederland verreweg het belangrijkste afzetgebied binnen het Imperium is, heeft aan het moederland nooit preferentie verleend.

Tegenover deze preferenties, die door de Dominions aan Groot-Brittannië gegeven worden, staat sedert den oorlog een zekere mate van preferentie, die in het moederland op invoer, afkomstig uit gebieden binnen het Britsche rijk gelegen, wordt verleend.

Het effect, dat de in het Br. rijk bestaande preferentie op de ontwikkeling der handelsrelaties binnen het Rijk heeft gehad, kan worden nagegaan in het volgende staatje (in %):

BESCHIKBAAR.

Ga niet naar de Tropen

zonder origineel e Voedingszouten
en **AURUM POTABILÉ**
van JULIUS HENSEL

Deze preparaten zijn daar onmisbaar en meer dan hun gewicht aan goud waard. Vraagt gratis Prospectus aan uwen Apotheker of schrijf er om aan

Kantoor Ned. en Kol. „Henselwerke”, Apeldoorn

G. J. R. VAN DER GAAG & ZOON
GROENMARKT 27
TELEFOON No. 2512
DROGERIEN :: :: CHEMICALIËN
DEPOT DER MEEST BEKENDE BINNEN-
EN BUITENLANDSCHE SPÉCIALITÉS

DE
„**ADI POESTAKA**”
UITGEVERS-MIJ EN
ALGEMEENE BOEKHANDEL
Laan van Meerdervoort 332 's-Gravenhage

ALLE WERKEN OP ELK GEBIED

levert
Studieboeken voor Lager-, Middelbaar- en
Hooger Onderwijs; Leer- en Woordenboeken
voor Indonesische, Algemeen-Oostersche en
Moderne Europeesche Talen

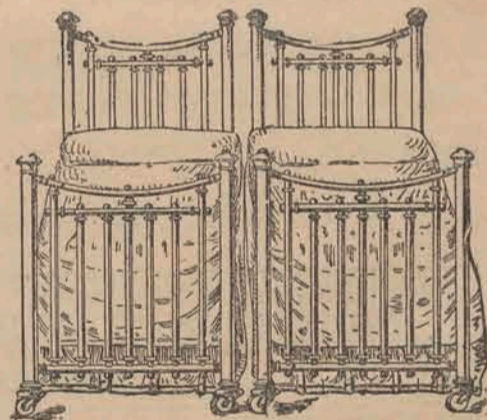
W. J. M. SIMONIS

voorheen Firma Th. A. A. SIMONIS.

GROENMARKT 34, over de Prinsestraat.

TELEFOON H. 4420

DEN HAAG

Specialiteit in BEDDEN

Groote keuze vanaf het beste tot het eenvoudigste.

Magazijn geopend van 8½ tot 6 uur.

LEDEN VAN DE VER. „OOST EN WEST”

hebben op vertoon van hun Lidmaatschapkaart toegang tot de Clublokale Restauranten Leeszaal van de **Amsterdamsche Burgerwacht**, Singel, hoek Vijzelstraat Amsterdam.

Zij kunnen er elken Maandagmiddag tusschen 12 en 2 uur Bestuursleden van de Afdeling Amsterdam der Vereeniging Oost en West aantreffen.

**VLEUGELS, PIANO'S
KUNSTSPELPIANO'S
— ORGELS —**

REPARATIE - STEMMEN - RUILEN

Speciale Inrichting voor het
gereedmaken voor de TROPEN

GOOSEN & SWAGERMAN
DEN HAAG
BOEKHORSTSTRAAT 149 - TEL. H 2051

**KANTOORBOEKEN
LOSBLADIGE BANDEN**

VOOR ALLE DOELEINDEN
VRAAGT GEILL. CATALOGUS

H. v. RIJMENAM - DEN HAAG
ORANJELAAN 21, Telef. 2157/58

**BINDT GIJ AL ZELF UW MUZIEK
IN EEN H.V.R. BAND?**

Alle bladen liggen volkomen vlak - Vraagt uwen Boekhandelaar

FIRMA J. ASJES Ez.
CARROSSERIE EN RIJTUIGFABRIEK
ALKMAAR

BOUW VAN ALLE SOORTEN RIJTUIGEN,
KOETSEN EN CARROSSERIEN VOOR
.....PERSONEN- EN VRACHTVERVOER.....

**NEDERL.-INDIË, OUD EN NIEUW
NOBELSTRAAT 20 'S-GRAVENHAGE**

In den nu loopenden jaargang (Mei 1923—April '24)
verschenen de volgende belangrijke, rijk geïllu-
streerde bijdragen:

- Dr. F. D. K. BOSCH, Een hypothese omtrent den oorsprong
der Hindoe-Javaansche kunst.
- S. KALFF, Iets over Blitar.
- Prof. J. A. LOEBER, Een oeroud wapen. II. Het blaasroer
in Europa.
- Dr. J. J. PAERELS, De Katoen-cultuur.
De cultuur van Gambir in den Indischen
Archipel.
- P. B., Boeatan's Expositie.
- Dr. EUG. M. M. PARAVICINI, Over de kapmessen van
Nederlandsch-Indië.
- Prof. Dr. Ph. S. VAN RONKEL, Een nieuw boek over eene
oude beschrijving van Indië en China.
- Hr. B. C. C. M. VAN SUCHTELEN, De ruïne van het
oud-Portugeesche fort op Poeloe Endeh (Zuid-Flores)
met naschrift door Dr. G. P. ROUFFAER.
- Een zilveren huldeblijk aan de Koningin uit Borneo's
binnenland.
- W. O. J. NIEUWENKAMP, Een kort bezoek aan de eilanden
Kisar, Leti en Roma.
- Z., De Sultan van Boeloengan.
- PROF. Dr. N. J. KROM, De waardeering der Hindoe-Javaan-
sche kunst.

Bodhisattwa van Plaosan.
ANNE HALLEMA, Een meesterwerk van Boeddhistische kunst.
W. O. J. NIEUWENKAMP, Een voorraadschuur en een
offerhuisje op Timor.
Ch. VAN ERP, Voorstellingen van vaartuigen op de reliefs
van den Boroboeoer.

Proefnummer wordt op aanvraag gratis toegezonden.

:: TRICOT ONDERGOEDEREN ::
VAN
JANSEN & TILANUS, FRIEZENVEEN

Netto invoeren van Januari tot September.

	1914	1920	1921	1922	1923
Europa	38.6	20.9	25.7	26.6	30.2
Ver. Staten	16.0	29.5	26.5	22.1	17.4
Overig buitenland	15.9	21.5	17.5	20.0	20.1
Dominions	29.5	28.1	30.3	31.3	32.3

Uitvoeren uit Groot-Brittannië naar:

	1914	1920	1921	1922	1923
Europa	34.8	41.1	32.2	36.9	35.1
Ver. Staten	7.8	6.3	6.4	7.6	8.0
Overig buitenland	16.6	15.9	18.8	16.2	18.3
Dominions	40.8	36.7	42.6	39.3	38.6

Deze cijfers wijzen uit, dat de Dominions in de af-
gelopen jaren hun aandeel in den invoer van Gr. Britt.
hebben zien vermeerderen, terwijl, niettegenstaande de
premie, welke in de door de Dominions aangeboden
preferentiele tarieven gelegen was, het percentage
van den uitvoer van Gr. Britt. naar de Dominions eer-
der daling dan stijging vertoonde.

De preferentie, die door de Dominions gegeven
wordt, is dan ook meer schijn dan wezen.
Voor zooveel men zich aan Dominions zijde beijvert
om uitbreiding der preferentie in Engeland te verkrij-
gen is de belangstelling, zooals begrijpelijk, voor voe-
dingsmiddelen en dergelijke (wol) het grootst, waar-
van Mr. Bruce, de prime minister van Australië, op de
laatst gehouden Rijkconferentie geen geheim heeft ge-
maakt. Ook Nieuw-Zeeland en Zuid-Afrika interesseer-
den zich voor preferentie in deze richting. In Canada
is de belangstelling voor het vraagstuk minder groot.
Mackenzie King, de premier van Canada, zeide in een
redevoering te Toronto, kort voor dat hij naar de na-
jaarsconferentie in Londen vertrok, dat Canada niet
vroeg om verandering in de verhoudingen met Gr.
Britt. of met de Dominions, daar naar zijn gevoelen
het nu niet de tijd was om een wijziging in de han-
delspolitiek in te voeren.

Blijkens het resultaat der verkiezingen is dit ook de
mening, die de meerderheid van het Engelsche volk
is toegedaan?
Nederland en zijne overzeesche gewesten hebben zich
met de verbeterde kansen voor de vrijhandelsinzich-
ten in het Britsche Rijk, dunkt ons, slechts geluk te
wenschen. Gevoegd bij de ontspanning in het Ruhr-
gebied zijn dit verblijdende kerstklanken.

Mededeelingen.

Van het Informatie-Bureau:

VOOR DEN INDISCHEN DIENST ZIJN BESTEMD:
J. C. A. Oostdijk, Hedastraat 28 te Haarlem, als onder-
wijzer bij het M.U.L.O.
A. F. A. Roelans, Emmastraat te Gennep, als onderwijzer
2de klasse bij het O. E. L. O.
Mej. J. M. Heijnen, p. a. Prov. Ziekenhuis „Duin en
Bosch" te Bakkum (N.-H.), als verpleegster 1e klasse
bij het Krankzinnigenwezen.

**UITZENDING VOOR DEN NEDERLANDSCH-
INDISCHEN STAATSDIENST EN VOOR 'S LANDS
DIENST IN CURAÇAO.**

Voor de na te noemen betrekkingen bij 's Lands dienst
in Nederlandsch-Indië en Curaçao, waarin moet worden
voorzien door uitzending vanwege het Departement van
Kolonien, bestaat thans gelegenheid tot mededinging.

- 1°. Uitzending voor den Nederlandsch-Indischen
Staatsdienst:
 - a. onderwijzer(es) bij het openbaar lager onderwijs
(voor onderwijzeres hoofdakke vereischt);
 - b. verpleegster bij den burgerlijken geneeskundigen
dienst;
 - c. opzichter werkplaats voor afd. instrumentmakerij
bij den dienst der Staatsspoorwegen;
 - d. technicus voor electro-zwakstroom bij den dienst
der Staatsspoorwegen (leider spoorweg telegraafdienst);
 - e. officier van gezondheid 2de klasse (in vasten of tij-
delijken dienst).
- 2°. Uitzending voor 's Lands dienst in Curaçao:
hoofdonderwijzer met akte wiskunde.

Zij, die voor uitzending tot eene dezer betrekkingen
in aanmerking wenschen te komen, kunnen zich tot het Ministerie
van Koloniën, 9de afdeling, onderafdeling A.B. (voor
de betrekkingen genoemd onder a t/m d), tot de 8ste
afdeling (voor de betrekking onder e) en tot den heer
H. P. van Nieuwenburg, J. Pzn. Coenstraat 30, 's-Gra-
venhage, voor de onder 2° genoemde betrekking.

A. L. KLAASSEN
Kleermaker
THOMSONLAAN 9 DEN HAAG
TELELOON M. 5234

Mutaties van 19 tot 26 Dec. 1923.

Nieuwelingen:
R. A. Cornelissen, oud-Kolonel N.-I. L., Den Haag, Beek-
laan 504. f 5.
J. C. Veenemans, Controleur P. T. T. Soerabaja, p. a.
Telegraafkantoor. f 5.

Afschrijven:
M. J. Koch, Rotterdam, Wijnstraat 124b (overleden).
A. E. Dinger, Rotterdam, Westersingel 38.

Adresveranderingen:
Ch. D. W. Boissevain, van: Genève, naar: Amsterdam,
Huijgensstr. 116. f 10.
A. F. Rohn, van: Steenberghe naar: Amsterdam, Meezen-
straat 32 I. f 2.50.
P. P. Martron, Onderwijzer O.-I., van: Nieuwer-Amstel,
naar: Enschede, Lasondersingel 56.
C. A. Kastelij, Controleur B.B., van: Den Haag, Prins
Hendrikstr. 133, naar: Weltevreden, Dep. B. B.
Dr. J. Vermande, Directeur v. h. Scheikundig Laborato-
rium, naar: Molenvliet West 2, te Weltevreden.
K. W. F. van Langen, Kapitein Inf., van: Bandoeng D. v.
O., naar: het Kantoor v. d. Divisie-Intendant te Wel-
tevreden.
N. Beets, Controleur B.B., van: Koedoes, naar: Meester-
Cornelis.
J. Blok, Controleur B.B., van: Weltevreden Dep. B.B.,
naar: Selon (Oost-Lombok).
C. L. Blume, Ass.-Resident, van: Ceram, naar: Mandar
(Celebes).
J. H. Brester, Beheershouwvester, van: Buitenzorg, Dep. v.
Landbouw, naar: Wirosari (res. Semarang).
H. M. G. Dikshoorn, Off. v. Gez. 1ste kl., van: Bandjer-
masing, naar: Koeta-Radja.
J. J. van Kempe Valk, Ambtenaar B.B., van: Pontianak,
naar: Sekadau (W.-A. v. Borneo).
J. L. Manusama, Posthouder, naar: Sedanau (res. Riouw)
L. D. de Roock, Controleur B.B., van: Weltevreden, Dep.
B.B., naar: Muntok.
M. J. Ruijchaver, Controleur B.B., van: Weltevreden, Dep.
B.B., naar: Medan.
F. H. Sanders, Controleur B.B., naar: Sampit (Z.-O.
Borneo).
H. Sieberg, Controleur B.B., van Weltevreden, Dep. B.B.,
naar: Djambi.
P. Westra, Ambtenaar B.B., naar: Pasoeroean.
J. Kippers, van: Cannes, naar: Nice, Poste restante.
W. F. Dracht, Algemeen Ontvanger: van: Bandjermasing,
naar: Den Haag, Suezkade 97. f 5.
L. P. van Leeuwen, Inspecteur P. en T., van: Padang,
naar: Den Haag, Suezkade 169. f 5.
A. H. Sirks, Inspecteur Technisch Onderwijs: van: Wel-
tevreden, naar: Den Haag, Laan v. Meerderv. 163. f 5.

Ingevuld toe te zenden aan den Secr.-Penningmeester,
Heulstraat 17, Den Haag.

De Ondergeteekende wenscht ^{Lid} _{Begunstiger} te worden
der Vereeniging „Oost en West", op een contributie
van f 's jaars (leden f 5.- 's jaars
minimum, aan wie wekelijks het Weekblad gratis
wordt toegezonden; Begunstigers f 1.- minimum,
als uiting van sympathie met het streven).

Naam en Voorletters:

Beroep of Betrekking:

Adres:

den 192

Handteekening.

BESCHIKBAAR

Instituut „VAN WIJNGAARDEN“
 Neutrale School voor M.U.L.O. Jongens en Meisjes
 2de SCHUIJTSTRAAT 332 (Duinoord) - DEN HAAG

Afd. A (6 leerjaren) opleid. H. B. S., Lyceum en Gymnasium
 Afd. B. (3 leerjaren voor leerlingen boven 12 jaar). Op-
 leiding voor verschillende examens.
 Schoolgeld f 60.— tot f 100.— per jaar.
 Kleine klassen, ruime lokalen. Centr. verwarming. Electr. verlichting

N.V. HOOGWERFF, CHABOT & VISSER'S
WIJNHANDEL

Hoofdkantoor: ROTTERDAM, Jufferstraat 21c - Tel. 1155
 Filiaal: 'S-GRAVENHAGE
 Noordwal 4, Tel. 2461

Filiaal: ARNHEM
 Eusebiusb. singel 1a, Tel. 195

Vereeniging „OOST en WEST“.
 HOOFDBESTUUR: Heulstraat 17, 'S-GRAVENHAGE.

STUDIE-COMMISSIE. Jongelieden. Ouders of Voogden van alle landaarden in Oost- en West-Indië, die gratis hulp wenschen voor het zoeken van kamers of kosthuizen, voor afhalen van boord, voor toezicht op de studie, voor beheer van gelden, enz. ten behoeve van hun kinderen of pupillen, kunnen zich — onder opgave van de noodige gegevens — wenden tot het Bureau der Gedelegeerden der Studie-Commissie. Adres: Prins Mauritsplein 23, Den Haag.

INFORMATIE-BUREAU ten behoeve van personen, die een werkkring zoeken in Nederl. Oost- of West-Indië of daartoe hunne kinderen of pupillen willen opleiden, ook voorlichting verstreckende op elk gebied aan personen van Indië komende of aanraking met Indië zoekende. Men wende zich tot den Secretaris, Heulstraat 17, 's-Gravenhage, Telef. H. 4519, Bureau-uren 10—12 v.m. en 2.30—4 n.m. Schriftelijke verzoeken om inlichtingen zonder bijvoeging van porto voor de beantwoording worden als regel buiten beschouwing gelaten.

TEHUIS VOOR INDISCHE STUDENTEN, Prins Mauritsplein 23, Den Haag. Gelegenheid voor Studeerenden van alle landaarden uit Oost- en West-Indië tot logeeren, koffiedrinken en dineeren; logeeren f 1,50, noenmaal f 0,75 en diner f 1.—. Aanvragen te richten aan den heer J. C. HIETINK, Directeur.

TEHUIS VOOR NEDERLANDSCH-INDISCHE BEDIENDEN, „Persinggahan“, van Boetselaerlaan 2, 's-Gravenhage, waar Nederlandsch-Indiërs een tijdelijk onderkomen en hulp en raad kunnen vinden. Indische bedienden, die met een familie naar Indië willen terugkeeren, een dienst zoeken of van dienstbetrekking willen veranderen, wenden zich tot den Directeur, den Heer F. DE MUNNIK, Telef. Scheveningen No. 248

LEESZAAL, Heulstraat 17. Bevat de actuele lectuur betreffende Oost- en West-Indië.

** Bij het INFORMATIE-BUREAU van de Vereeniging „Oost en West“, Heulstraat 17 en de Firma MARTINUS NIJHOFF, Lange Voorhout 9, Den Haag, zijn de navolgende werkjes verkrijgbaar:

- a. 1. Een boekje over onze Oost voor hen, die er niet geweest zijn. (Tweede druk). Prijs: f 0.50 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
2. Onze Oost. II. Iets over den Inlander en zijn Zieleleven, door T. J. BEZEMER. Prijs: f 0.05 per exemplaar en f 0.02 frankeerkosten.
- b. Onze West Tweede druk bestaande uit:
 1. De Kolonie Suriname, door FRED. OUDSCHANS DENTZ;
 2. De Kolonie Curaçao, door Mr. B. DE GAAY FORTMAN. Prijs: f 0.50 en f 0.06 frankeerkosten.
- c. Staats- en particuliere betrekkingen in onze Overzeesche Bezittingen: Werkkring en Vooruitzichten.
 - No. I. De Bestuursambtenaren in Nederl.-Indië. (2de, geheel omgewerkte druk met 8 foto's.) Prijs: f 0.75 per exemplaar en f 0.06 frankeerkosten.
 - No. II. De Geëmployeerde bij de Javasuiker-Industrie. (2de verbeterde druk). Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - No. III. De Rechterlijke Ambtenaar in Nederlandsch-Indië. (2de verbeterde druk). Prijs: f 0.50 per exemplaar en f 0.02 frankeerkosten.
 - No. IV. De Ingenieur in Nederlandsch-Indië. (2de verbeterde druk). Prijs: f 0.75 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - No. V. De Ambtenaar bij het Boschwezen in Nederlandsch-Indië. Prijs: f 0.20 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - No. VI. De Ambtenaar bij het Onderwijs in Nederlandsch-Indië. Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - No. VII. De Vooruitzichten van den Nederlandschen Arts in Nederlandsch-Indië. Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.06 frankeerkosten.
 - No. VIII. De Ambtenaar bij den dienst der in- en uitvoerrechten en accijnzen in N.-Indië. Prijs: f 0.20 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - No. IX. Le Ambtenaar bij de Gouvernements-Marine in Nederl.-Indië. (Opnieuw herzien). Prijs: f 0.20 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - No. X. De Ambtenaar bij den Post-, Telegraaf- en Telefoondienst in Nederl.-Indië. Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.06 frankeerkosten.
 - No. XI. De Geëmpl. bij de Rubber-(cautch.) cultuur en bij eenige Bergcultures in N.-Indië. Prijs: f 0.40 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - No. XII. Onze Koloniën. Prijs f 0.35 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.

- Serie I.
- No. 1. Nederlandsch-Indië en de handel.
 2. Indische toestanden gezien door een inlander.
 3. Het leven van den bestuursambtenaar in het binnenland.
 4. Sarikat-Islam.
 5. De Sultanaatverhouding in Nederlandsch-Indië.
 6. De afschaffing van de laatste heerdiensten op Java.
 7. Denkbeelden der Inlanders van onzen Indischen Archipel omtrent het ontstaan van ziekten.
 8. De Europeesche vrouw in Indië.
 9. De bosschen van Nederl.-Indië, hunne benutting en verzorging.
 10. Over de Kolonie Suriname.

- Serie II.
- No. 1. De militaire positie van Nederlandsch-Indië.
 2. Het Javaansch tooneel.
 3. Het spoor- en tramwegwezen in Nederlandsch-Indië.
 4. De theecultuur op Java.
 5. 's Lands Plantentuin te Buitenzorg.
 6. Een doode taal in Indië.
 7. De Inlandsche dorpsgemeenschap op Java.
 8. De rijksteelt in Nederlandsch-Indië.
 9. De Javanen gelijk hij schijnt en is.
 10. Brandende Koloniale Vraagstukken.

- Serie III.
- No. 5. Nederlanders in Indië.
 - 6/7. Het Nederlandsch-Indisch Volksredietwezen.
 8. Het leven van den Europeeschen militair in Ned. Oost-Indië
 9. De Slavernij in Oost-Indië.

N.B. Beleeft verzoek bij bestelling het kostende vooraf per postwissel toe te zenden aan het INFORMATIE-BUREAU, Heulstraat 17, 's-Gravenhage.

Bovenstaande werkjes zijn ook verkrijgbaar bij den Hoofdvertegenwoordiger der Vereeniging in Ned.-Indië, den Heer Mr. K. FAUSER, Soemenep (Madoera).

Afdeeling 'S-GRAVENHAGE.

Het Secretariaat-Penningmeesterschap der Afdeeling 's-Gravenhage is gevestigd Heulstraat 17 (zotel Hoofdbestuur).

Koninklijke Paketvaart-Maatschappij.

Geregelde mail-, passagiers en vrachtgoederendienst.

tusschen de havens in den Nederlandsch-Indischen Archipel, in verbinding met Singapore, Penang en Australië

Uitvoerige dienstregelingen zijn verkrijgbaar bij de Directiën te Amsterdam en te Batavia.

BESCHIKBAAR.

C. HOYNG
 SPUISTRAAT 20-22 DEN HAAG
 AMSTERDAM - UTRECHT

KRISTAL - PORSELEIN

VAZEN, BLOEMPOTTEN, ZUILEN MET POTTEN, KLOKSTELLEN, ENZ., ENZ., UIT DE PLATEELBAKKERIJ „ZUID-HOLLAND“ TE GOUDA

MAIL- en HUTKOFFERS in alle afmetingen

Garantie voor gave overkomst

Firma JOS. BROUWERS
 Wijnhandel

Kantoor: Noordeinde 202 - DEN HAAG - Tel. H. 2913

SPECIALITEIT in **ROYAL BARSAC**
 Grand Vin Etampé à f 2.25 per flesch.

MEDOC, Superieur
 à f 1.25 per flesch.

Verder alle merken verkrijgbaar

N.V. GOGARN'S MEUBILEER.MIJ.

MEUBELN
BETIMMERINGEN
BEHANGERIJ
STOFFEERDERIJ

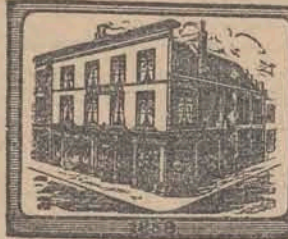
DEN HAAG ROTTERDAM
 NOORDEINDE 64c WESTNIEUWLAND 13
 TELEFOON H. 1076 TELEFOON No. 1774

Nederl. Stoomvaart-Maatschappij „**OCEAAN**“
 Directie: Prins Hendrikkade 145, AMSTERDAM

Holland-Nederlandsch-Indië
 Vice-Versa

Agenten: MEYER & Co's SCHEEPVAART-MAATSCHAPPIJ
 AMSTERDAM—ROTTERDAM.

Huishoudelijke
en Keuken-Artikelen
Kolen- en Gasfornuizen

FRANS VAN WIJK & ZONEN
24 VLAMINGSTRAAT - DEN HAAG
TELEPHOON 773

Baden en Geysers
Gas- en Elec. Ornamenten
Haarden en Kachels

Bach

Wereldmerk

L. C. JACOBI voorheen J. F. CUIJPERS
's-GRAVENHAGE - SOERABAYA
Regentesselaan 123 bij Regentesseplein Tel. M. 1403

Wendt U voor
**Huur en Huurkoop, Inruilen, Repareeren,
Stemmen en Transporteeren**
tot bovenstaande in Nederland en Buitenland het meest
bekende adres.

GROOTSTE voorraad, BESTE merken.
SPECIAL ADRES VOOR TROPEN-PIANO's
UITSLUITEND ORIGINEELE MERKEN.

WANNEER GIJ
Dames- of Heeren-Kleding wilt laten
Oppersen, Repareeren, Keeren, Moder-
niseeren, Vermaken, opnieuw Voeren,
onzichtbaar Stoppen, kortom wat gij
maar wilt, ga dan naar

Kleermakerij „UNICUM”
Anna Paulownastraat 30a, Tel. M. 4947
DEN HAAG

De prijs wordt steeds VOORUIT bepaald.

EVEN VOORRYDEN

De Paardenwereld
Geïllustreerd Weekblad

GEWIJD AAN
**Draverijen, Rensport, Concours-Hippique,
Fokkerij, Hoefbeslag, enz.**

Abonnement (franco per post) f 6.- per jaar,
desgewenscht te betalen in 2 halfjaarlijksche
termijnen van f 3.—.

Bevat o.m. de officiële programma's van de Draverijen en Rennen
dit jaar te houden op Duindigt.

Afzonderlijke nummers 20 cent

Uitgave: N.V. Drukkerij ten Hagen, Nobelstr. 20, Den Haag

A. SCHRÖDER & Co.
GROENMARKT 25-26-28 's-GRAVENHAGE

Maandag 7 Januari a.s.
begint onze groote
JAARLIJKSCHE OPRUIMING

JACQUES ELTE - „DE NIEUWE MUZIEKHANDEL”
KORTE POTEN 17 - TELEFOON HAAG 6633 - DEN HAAG

Leverd steeds engros en endetail de nieuwste Engelsche-, Fransche- en Duitsche Succes-
nummers tegen lage prijzen.
Geregelde maandelijksche zendingen, ook van Orkestmuziek, en voor Jazzband aan
Families en Societeiten. Referenties staan ten dienste.
Het grootst succes van den laatsten tijd: **YES WE HAVE NO BANANAS**, met tekst
40 cent. Dit nummer mag alleen in Holland en Koloniën worden verkocht in de
uitgave JACQUES ELTE.
Het nieuwste succes van LOUIS DAVIDS: **ZANDVOORT** nummer twee en **KALAKUA**,
prijs 75 cent.

Gramophones en Platen

Doet Uwe keuze bij
MAISON „CHANTAL”
Prins Hendrikstraat 101-103, DEN HAAG, Tel. M. 4739

Hoort de NOUVEAUTE's op onze CHANTAL-RECORDS.
OPERA-FRANÇAISE: Mons. Lynel en Mons. Richard, resp.
Opera Paris et Bruxelles.
Diverse Aria's: Faust, Barbier v. Sevilla.
Mons. Blaimont: Opera-Lyon, Manon, Herodiade,
Werther, Tosca, Aïda.
DANSES MODERNES: Nuits de Chine, C'est jeune et c'a ne sait
pas, Fernande, Tu verras Montmartre, etc. etc.

Overtuigt U bij ons van de zuivere weergave van
— ieder genre muziek op CHANTAL-PLATEN. —

VERHUIZINGEN PER
Auto-Tapissières
H. VAN DEN BOLD
APELDOORN :: TELEF. No. 273

Holland-Canada Hypotheekbank
's-Gravenhage - Winnipeg

Directie: Mr. J. D. P. TEN BOSCH te 's-Gravenhage - J. G. COSTER te Winnipeg